

Omsorgsnämnden

§ 53

Svar motion Äldreboende ska konkurrera med livskvalité - inte bara lägsta pris.

Dnr ON 2017/0054

Handlingar

Tjänsteskrivelse 2017-05-29

Motion Äldreboende ska konkurrera med livskvalité – inte bara lägsta pris

Bakgrund

Motion från alliansen Per Dahl, Björn Brändewall och Christopher Dywik angående hur upphandlingar av driften av äldreboenden skall kunna konkurrera med livskvalité och inte bara pris.

I en upphandling måste man formulera vilka krav man har på den tjänst som ska upphandlas och hur man ska kunna utvärdera inkomna anbud.

De krav som ställs i en upphandling av vård och omsorgs utgår ifrån omsorgsnämndens egen verksamhet och de krav som finns på det egna utförandet.

Motionsställarna anger några punkter som eventuellt ska kunna hanteras på annat sätt i en upphandling av drift av vård och omsorgsboende för att skapa bättre livskvalité i vardagen:

- Mer varierad mat
- Bättre möjligheter till utevistelse
- Att få gå en promenad varje dag.
- Särskilt utformade gemenskapsutrymmen.
- Större möjligheter till sociala kontakter.

I motionen ställs två yrkanden:

1. Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen utreda hur kvalitetsaspekter ska kunna få större påverkan på resultatet av upphandlingar.
2. Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utforma riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet för äldreboenden, lika för alla utförare, kommunala som enskilda.

Omsorgsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2017-06-15

I de senaste upphandlingar som är gjorda har det i anbudsunderlaget angivits ett stort antal kvalitetskrav som den blivande entreprenören ska tillgodose. De kvalitetskraven är samma krav som omsorgsnämnden har på den egna kommunala verksamheten. Om det ska ställas högre kvalitetskrav på en blivande entreprenör så krävs det andra politiska beslut i en kommande eventuell upphandling.

Omsorgsförvaltningen har riktlinjer och rutiner för uppföljning av kvalitetsarbetet både i egen och upphandlad verksamhet. Både egen och entreprenörernas verksamhet följs upp årligen.

Överläggning

Per Dahl, (M), Ole Torffvit, (M) och Lene Polteg, (L), yrkar att omsorgsnämnden ska föreslå fullmäktige att bifalla motionen.

Michael Ländin, (S) yrkar bifall till liggande förslag till beslut, att föreslå fullmäktige att avslå motionen.

Proposition

Ordförande frågar om nämnden anser att förslaget till kommunfullmäktige ska vara att bifalla motionen enligt alliansens yrkande eller att avslå motionen enligt liggande förslag till beslut. Han finner att omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Votering

Votering begärs varvid ordförande ställer följande propositionsordning:

Den som vill att omsorgsnämnden ska föreslå kommunfullmäktige att motionen ska avslås röstar Ja och den som vill bifalla alliansgruppens förslag att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen röstar Nej.

Omröstning sker och utfaller med 8 Ja-röster mot 3 Nej-röster.

Ja-röster avges av Liselotte Ross (V), Kenneth Sjöström (S), Inger Henriksson (S), Magnus Lundén (S), Anna Johansson (S), Marita Fransson (C), Michael ben Larbi Palmqvist (V) och Michael Ländin (S).

Nej-röster avges av Per Dahl (M), Ole Torffvit (M) och Lene Polteg (L).

Beslut

Omsorgsnämnd föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen med hänvisning till att omsorgsnämnden har kvalitetskrav där kvalitetsaspekter har stor påverkan på resultat av upphandlingar samt har riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet på äldreboenden som är lika för alla utförare.

Omsorgsnämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2017-06-15

Reservation

Härmed reserverar vi oss till förmån för bifall till motionen av Dahl, Brändewall och Dywik. De punkter som förvaltningens svar tar upp är visserligen korrekta, men de missar helt poängen med motionens yrkanden: att ge möjlighet att tävla om uppdrag inte bara genom att uppfylla de ställda minimikraven, utan också genom att erbjuda högre kvalitet än vad dessa anger.

Per Dahl (M)

Lene Polteg (L)

Ole Torffvit (M)

Sekreterare

Marina Pull

Justeras

Michael Ländin
ordförande

Liselotte Ross

Handläggare
Lars Axelsson
53800

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2017-05-29

Ärendebeteckning
ON 2017/0054

Omsorgsnämnden

Svar motion Äldreboende ska konkurrera med livskvalité - inte bara lägsta pris.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnd föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till att omsorgsnämnden har kvalitetskrav där kvalitetsaspekter har stor påverkan på resultat av upphandlingar samt har riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet på äldreboenden som är lika för alla utförare.

Bakgrund

Motion från alliansen Per Dahl, Björn Brändewall och Cristopher Dywik angående hur upphandlingar av driften av äldreboenden skall kunna konkurrera med livskvalité och inte bara pris.

I en upphandling måste man formulera vilka krav man har på den tjänst som ska upphandlas och hur man ska kunna utvärdera inkomna anbud. De krav som ställs i en upphandling av vård och omsorg utgår ifrån omsorgsnämndens egna verksamhet och de krav som finns på det egna utförandet.

Motionsställarna anger några punkter som eventuellt ska kunna hanteras på annat sätt i en upphandling av drift av vård och omsorgsboende för att skapa bättre livskvalité i vardagen:

- Mer varierad mat
I den senaste upphandlingen ställdes krav på mat och måltider som att man skall respektera omsorgstagarens önskemål, kosten ska vara näringsriktig sammansatt och det ska vara tre huvudmål med mellanmål. Det är kvalitetskrav som är ställda och som ska uppfyllas.

Omsorgsförvaltningen Administration
Adress , | Besök

Tel 0480-45 00 00 vx | Fax [Klicka här för att ange text.](#) | Lars.Axelsson@kalmar.se

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

- Bättre möjligheter till utevistelse
Bättre utevistelse är ett svårbedömt kvalitetskrav. Bättre utevistelse jämfört med vad? Det ska finnas med i den genomförandeplan som görs för respektive omsorgstagare och ska verkställas utifrån det.
- Att få gå en promenad varje dag.
Det ingår i den enskildes biståndsbedömning om vilka insatser som ska utföras för den enskilde omsorgstagaren. Kvalitetskravet är att den enskildes insatser ska utföras och är det promenad som ingår i detta så ska utföraren tillgodose detta.
- Särskilt utformade gemenskapsutrymmen.
Lokalerna som verksamheten bedrivs i ställs inga krav på i nuvarande upphandlingar som är gjorda eftersom det har handlat om utförandet av vård och omsorg till omsorgstagarna i omsorgsförvaltningens lokaler.
- Större möjligheter till sociala kontakter.
Det anges delvis i omsorgstagarens biståndsbeslut vilket behov man har och vad utföraren ska verkställa.
Dels finns ett skall krav i senaste upphandlingen på att samarbete med frivilliga organisationer där syftet är att tillgodose omsorgstagarens sociala, kulturella och andliga behov.

I senaste upphandlingar som är gjorda har det i anbudsunderlaget angivits ett stort antal kvalitetskrav som den blivande entreprenören ska tillgodose. Det kvalitetskrav är samma krav som omsorgsnämnden har på den egna kommunala verksamheten. Om det ska ställas högre kvalitetskrav på en blivande entreprenör så krävs det andra politiska beslut i en kommande eventuell upphandling.

Omsorgsförvaltningen har riktlinjer och rutiner för uppföljning av kvalitetsarbetet både i egen och upphandlad verksamhet. Både egen och entreprenörernas verksamhet följs upp årligen.

I motionen ställs två yrkanden:

1. Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen utreda hur kvalitetsaspekter ska kunna få större påverkan på resultatet av upphandlingar
2. Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utforma riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet för äldreboenden, lika för alla utförare, kommunala som enskilda.

Alliansmotion till Kommunfullmäktige

Äldreboenden ska konkurrera med livskvalitet – inte bara lägsta pris

I Kalmar kommun drivs i dag tre äldreboenden av en enskild utförare. Sannolikt kommer fler upphandlingar att ske i framtiden. Då är det viktigt att vi upphandlar dessa med eftertanke, så att det blir äldreboenden att längta till och inte bara platser att överleva i. Även om en annan aktör än Kalmars kommun sköter driften av ett äldreboende, har vi fortfarande det politiska ansvaret för omsorgens kvalitet.

Vid upphandling av äldreomsorg för boenden följer Kalmar kommun Lagen om offentlig upphandling, och sätter i praktiken ett pristak för inkommande anbud. Anbuderna ska också uppfylla ett antal skalkrav, som specificerats i förväg. Men det finns även möjlighet för kommunen att ta hänsyn till det som kallats "mertjänster".

I de upphandlingar som gjorts har det lägsta priset i anbuderna varit avgörande. Endast i ett fall har mertjänsterna fått vågskålen att väga över så att uppdraget gick till någon annan än den med lägsta pris. Att erbjuda mertjänster kunde som mest ge något över 7 procent påverkan på slutbedömningen.

Kommunen har väl utvecklade kravspecifikationer när det gäller de rent tekniska aspekterna på omsorgskvalitet, som säkerhet, hygien och vård. Däremot är kraven kring de boendes vardag i övrigt mycket allmänt hållna. De täcks närmast av formuleringar som "Utföraren skall, utöver de individuella insatserna, utföra service och omsorg till omsorgstagarna så de kan leva och bo självständigt under trygga förhållanden, ha en aktiv och meningsfull tillvaro samt ha gemenskap med andra." Sådana formuleringar är fina, men samtidigt svåra att mäta, och anbudslämnarna får därför föga anledning att lägga något större krut på dem.

Vi tror att om kommunen kan konkretisera mertjänster i sina upphandlingar, kommer vi att få se upphandlingar som konkurrerar mer med att erbjuda livskvalitet i vardagen. Det kan handla om saker som:

- mer varierad mat
- bättre möjligheter till utevistelser
- att få gå på promenad varje dag
- särskilt utformade gemenskapsutrymmen
- större möjligheter till sociala kontakter.

Att erbjuda sådant skulle sannolikt fordra mer personal och kostnader, vilket vi bör ha med i avvägningarna så att "mertjänster" kan spela större roll än idag när det vägs mot lägsta slutpris.

Allra allvarligast med nuvarande regler är kanske att de ger mycket litet utrymme för variation och personlig prägel i ett boende. Istället för den mångfald som var tänkt när fler aktörer skulle komma in i äldreomsorgen, har vi fått en utpräglad priskonkurrens mot en lägsta standard för äldres vardag.

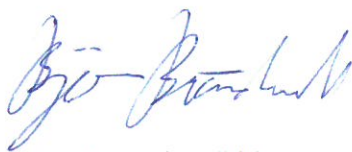
Som man ropar i skogen får man svar – det gäller inte minst för kommuner vid upphandlingar. Vi bör från politiken uppmuntra en utveckling till ökad välfärd i vardagen och till större variation, så att människors olika behov kan få större utrymme. Vi kan inte fortsätta med en priskonkurrens nedåt för äldreomsorgen. Vi måste växla om till kvalitetstävlan uppåt. Kalmar har faktiskt utfäst sig att bli en av landets trettio bästa äldrekommuner.

Vi yrkar därför

1. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda hur kvalitetsaspekter ska kunna få större påverkan på resultatet av upphandlingar
2. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utforma riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet för äldreboenden, lika för alla utförare, kommunala som enskilda.

Per Dahl (M)

Björn Brändewall (L)

Christopher Dywik (KD)